

1. AMAÇ:

Hastane ortamında el hijyenine yönelik standart uygulamaları belirlemek.

2. SORUMLU KİŞİLER:

Hasta bakımında, izleminde, transferinde görev alan tüm hastane çalışanları (hizmet alımı ile hastanede görev yapmakta olan personel de dahil).

3. TEMEL İLKELER:

3.1 El yıkama endikasyonları:

3.1.1 Eller hastane ortamında sıvı sabun ve su ile aşağıda belirtilen durumlarda yıkanmalıdır:

3.1.2 Gözle görülür kir varlığında

3.1.3 Proteinöz materyalle kontamine ise

3.1.4 Kan veya diğer vücut sıvıları ile kirlendi ise

3.1.5 Spor yapan bakterilerle ispatlı veya düşünülen enfeksiyon varlığında

3.1.6 Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında

3.1.7 Hasta bakımında kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında

3.1.8 İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında

3.1.9 Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında

3.1.10 Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında

3.1.11 Vücut sıvı ve sekresyonları ile, bütünlüğü bozulmuş cilt ile veya mukoz membranlarla temas öncesinde ve sonrasında

3.1.12 Hasta ile temastan önce kontamine bir alana temas edilmesi gerekti ise, bundan sonra temiz alana yapılacak temas öncesinde

3.1.13 El antiseptiği ile her beş kullanım sonrasında bir kere eller yıkanmalıdır veya el antiseptiği içerisindeki yumuşatıcı maddenin ellerde birikme hissine sebep olduğu aşamada eller yıkanmalıdır

3.1.14 Tuvalete girmeden önce(üriner sistem enfeksiyonlarını önlemek için)Tuvaletten çıktıktan sonra ellerin su ve sabunla yıkanması gereklidir.

3.1.15 İlaçların hazırlanması öncesi ve sonrasında

3.1.16 İşten ayrılmadan önce

3.2 Etkili el yıkama işlemi aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilmelidir.

3.2.1 Hastane ortamında musluklar kollu, dirsekten açılabilir özellikte veya sensörlü olmalıdır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim

- 3.2.2** Eller önce su ile ıslatılmalıdır. Dermatit riski nedeniyle sıcak su kullanmaktan kaçınılmalıdır.
- 3.2.3** Sıvı sabun 3-5 ml, sabun dağıtıcısından alındıktan sonra, her iki elin avuç içleri birbirlerine sürülerek ovulur.
- 3.2.4** Sağ avuç içine sol el sırtı gelecek şekide yerleştirilir. Ovalanarak beş kez tekrarlanır. Aynı hareket diğer el içinde beş kez tekrarlanır.
- 3.2.5** Sağ eli sol el sırtına koyarak parmak araları birbirinin içine gelecek şekilde tekrarlanır. Sağ eli sol el sırtına koyarak parmak araları birbirinin içine gelecek şekilde tekrarlanır. Aynı hareket sol el içinde tekrarlanır.
- 3.2.6** Sağ el parmak sırtları sol elin avuç içine gelecek şekilde yerleştirilerek ovalama tekrarlanır.
- 3.2.7** Sağ el baş parmağı sol avuç içine alınarak ovalanır.
- 3.2.8** Sağ el parmak ucu iç kısımları sol el avuç içine gelecek konarak ovulur. Ovulur aynı hareket'ler sol el parmak uçları içinde yapılır.
- 3.2.9** Akan su altında eller iyice durulanmalıdır
- 3.2.10** Eller kağıt havluyla iyi kurulanır.
- 3.2.11** Kağıt havlu kullanılarak musluk kapatılır.
- 3.2.12** Kullanılmış havlu çöp kutusuna atılır.

Alkollü el antiseptiği kullanımı:

Organik materyal ile veya gözle görünür kirlenme yoksa uygulanabilir.

Ellere en az 3 ml alkollü el antiseptiği alınarak tüm yüzeye dağıtılır ve ovularak kuruması beklenir (15 saniyeden kısa sürede kurursa yeterli miktar alınmamış demektir).

Alkollü el antiseptiği ıslak ve nemli ellere uygulanmamalıdır.

3.3 El antisepsisi endikasyonları

- 3.3.1** Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında
- 3.3.2** Hasta bakımında kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında
- 3.3.3** İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında
- 3.3.4** Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında
- 3.3.5** Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında
- 3.3.6** Hasta ile temasta önce kontamine bir alana temas edilmesi gerekti ise, bundan sonra temiz alana yapılacak temas öncesinde

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim

3.4 El antisepsisi aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilmelidir

Alkol bazlı el antiseptikleri; Mikroorganizmalara çok etkili, hızlı, ucuz durulama esnasında su kaynaklı tekrar kontaminasyon riski yok.

3.4.1 Her iki elin avuç içleri birbirlerine sürülerek ovulur.

3.4.2 Sağ avuç içine sol el sırtı gelecek şekilde yerleştirilir. Ovalanarak beş kez tekrarlanır. Aynı hareket diğer el içinde beş kez tekrarlanır.

3.4.3 Sağ eli sol el sırtına koyarak parmak araları birbirinin içine gelecek şekilde tekrarlanır. Aynı hareket sol içinde tekrarlanır.

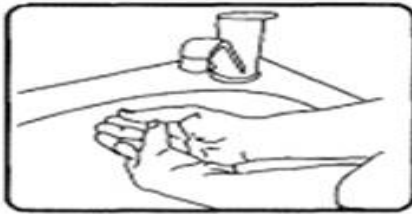
3.4.4 Sağ el parmak sırtları sol elin avuç içine gelecek şekilde yerleştirilerek ovalama tekrarlanır.

3.4.5 Sağ el baş parmağı sol avuç içine alınarak ovalanır.

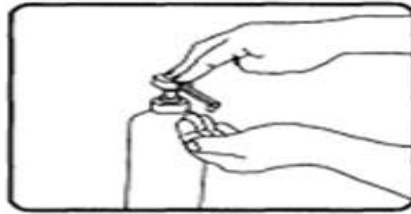
3.4.6 Sağ el parmak ucu iç kısımları sol el avuç içine gelecek şekilde konarak ovulur. Aynı hareketler sol el parmak uçları içinde yapılır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim

TABLO -A- ETKİLİ EL YIKAMA TEKNİĞİ TABLOSU

1. Ellerinizi akan suyun altında ıslatın.

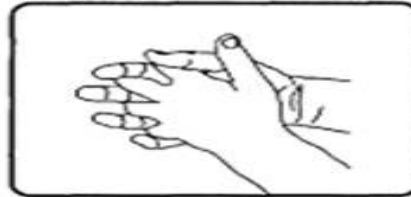
2. Yeterli miktarda sıvı sabun elinize alın.

3. Sabunu elinize sürün.

4. Sağ elinizle sol elinizin, sol elinizle sağ elinizin sırtını ovalayın.

5. Avuç içlerini parmak aralarını da temizleyecek şekilde ovalayın.

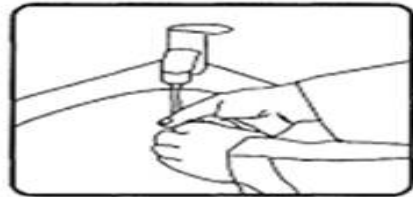
6. Parmak sırtlarını diğer elin avucunun içine sürerek temizleyiniz.

7. Her iki elinizin baş parmağını diğer elinizle ovalayın.

8. Tırnak uçlarını temizlemeyi unutmayın.

9. Ellerinizi su ile durulayın.

10. Tek kullanımlık kağıt havlu ile kurulayın.

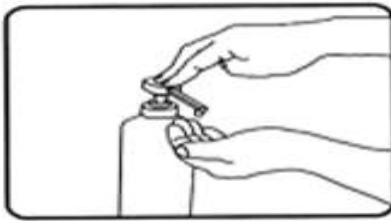
11. Musluğu kapatmak için kağıt havluyu kullanın.

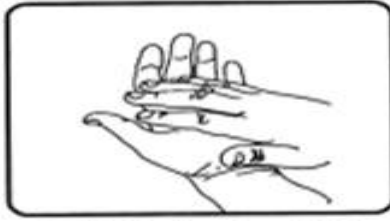
12. Bu işlemin sonunda (40-60 saniye) yeterli el hijyeni sağlanmış olur.

HAZIRLAYAN Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	KONTROL EDEN Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	ONAYLAYAN Başhekim
--	--	-----------------------

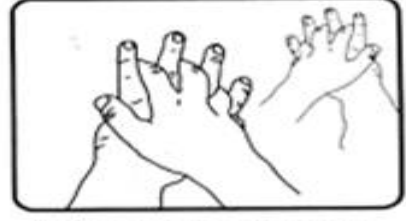
TABLO-B- ALKOL BAZLI EL DEZENFEKTANI KULLANIM TABLOSU

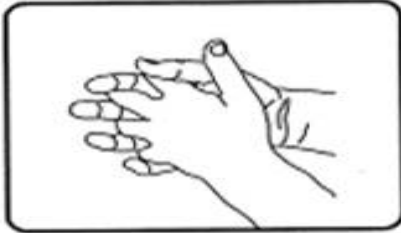
1. Elinize yeterli miktarda (en az 3 mL) alkollü el antiseptiği alın.

2. Alkollü el antiseptiğini ellerinize sürün.

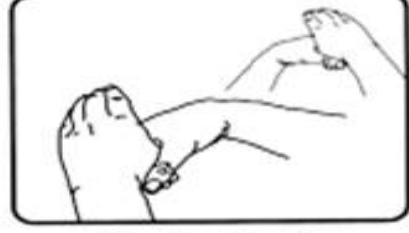
3. Sağ elinizle sol elinizin, sol elinizle sağ elinizin sırtını ovalayın.

4. Avuç içlerini parmak aralarını da temizleyecek şekilde ovalayın.

5. Parmak sırtlarını diğer elin avucunun içine sürerek temizleyiniz.

6. Her iki elinizin baş parmağını diğer elinizle ovalayın.

7. Tırnak uçlarını temizlemeyi unutmayın.

8. Bu işlemin sonunda (20-30 saniye) yeterli el hijyeni sağlanmış olur.

3.5 Cerrahi el hijyeni

GEÇİCİ FLORANIN TAMAMEN KALICI FLORANIN KISMEN ORTADAN KALDIRILMASI AMAÇLANIR

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim

3.5.1 Cerrahi işlemler öncesinde el hijyeni amacı ile antiseptik sabun kullanılabilceği gibi (günün ilk ameliyatı öncesinde ve günlük aktiviteler öncesinde eller antiseptik sabunla yıkanmalıdır), ameliyatlar arasında alkol bazlı el antiseptikleri kullanılarak da sağlanabilir.

3.5.2 Cerrahi el hijyeni ameliyathanede ameliyat olacak vaka odasına steril olarak girecek herkes tarafından yapılması gereken işlemdir.

3.5.3 Cerrahi el hijyeni öncesinde bütün takılar (yüzük, saat vs) çıkartılmalıdır

3.5.4 “Eller ve ön kol” antimikrobiyal etkili sabun kullanılarak 2-6 dakika süresince ovalanarak sabunlanır

3.5.5 Günün ilk ameliyatı öncesinde tırnak dipleri yumuşak bir fırça ile ovulmalıdır

3.5.6 Eller ve ön kol durulandıktan sonra eller yukarıda tutularak steril havlu ile kurulanmalıdır

3.5.7 Ellerde gözle görülür kirlenmenin olmadığı durumlarda, ameliyat aralarında cerrahi el hijyeni amacı ile alkol bazlı el antiseptikleri kullanılabilir.

3.5.8 Alkol bazlı el antiseptiklerinin kullanıldığı durumlarda ellerin ve ön kolun, alkol bazlı solüsyon ile iyice ovulması ve tam olarak kuruması beklenmelidir. Tam kuruma sağlanmadan steril eldiven giyilmemelidir.

TABLO-C- CERRAHİ EL YIKAMA TEKNİĞİ

Eldeki takıların tümünü çıkarmak

Tırnak ve tırnak altlarını 30 sn süreyle fırçalamak

Antiseptik solüsyon ile tırnak uçlarından dirseğe doğru ovalayarak yıkamak

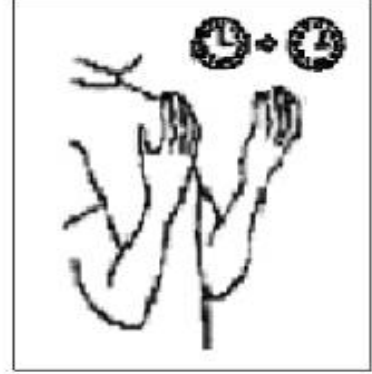
HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim

Suyu dirseklerden aşağıya akıtarak durulayın

Steril havluyla kurulayın

Bu işlemin sonunda (2-6 dakika) yeterli el hijyeni sağlanmış olur

3.6 .Önemli Noktalar

- 3.6.1** El hijyeni amacı ile kullanılacak ürünlerin seçiminde ciltte iritasyon etkisi en az olan ürünlerin seçimine dikkat edilmelidir
- 3.6.2** Alkol bazlı el antiseptikleri, cilde kaybettiği nemi geri kazandıracak yumuşatıcı maddeler içermelidir
- 3.6.3** Tırnaklar, tırnak yatağını geçmeyecek uzunlukta olmalıdır.
- 3.6.4** Suni tırnak, oje kullanılmamalıdır.
- 3.6.5** Eldiven kullanımı el hijyeninin yerini alacak bir uygulama olarak görülmemelidir.

4.İLGİLİ DÖKÜMANLAR

5.DAĞITIM

Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi

Yataklı Servisler

Ameliyathane

Acil Servis

Yoğun Bakımlar

Poliklinikler

Temizlik Şefi

Yemek Şefi

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Başhekim